

สถานะเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2551

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)  
แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ก. บทนำ

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีพัฒนาการจากความร่วมมือร่วมกันมาตลอด 40 ปี โดยผู้นำอาเซียนในที่ประชุมสุดยอดที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อปี พ.ศ. 2540 เห็นพ้องให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มองไปข้างหน้า ร่วมกันอยู่อย่างสันติ มีเสถียรภาพ และมีความมั่งคั่ง
2. ผู้นำอาเซียนเห็นชอบต่อปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดสอง (บาห์ลี คอนคอร์ด สอง) ที่บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อปี พ.ศ. 2546 เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2563 โดยประชาคมอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน
3. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนเห็นถึงความสำคัญในการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 และได้ตัดสินใจที่จะดำเนินการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558
4. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ ได้มีมติให้มีการจัดทำร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในการประชุมสุดยอดฯ ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการวางกรอบแผนงานในการเตรียมการเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
5. แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) ยึดหลักการในกฎบัตรอาเซียน พร้อมกับเสริมสร้างขึ้นจากเอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียน แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (แวนป) และข้อตกลงต่างๆ จากองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน เอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียน เป็นเอกสารหลักของอาเซียนในการบรรลุเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในขณะที่เอกสารแวนปเป็นเอกสารที่วางมาตรการสำคัญระหว่างปี พ.ศ. 2547-2553 ดังนั้น แผนงานเอพีเอสซีจึงเป็นเอกสารที่ทำสู่การจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ แผนงานเอพีเอสซียังเป็นเอกสารที่บรรจุกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการหลังปี พ.ศ. 2558 ด้วย

## ข. คุณลักษณะและองค์ประกอบของเอพีเอสซี

6. เป็นความคาดหวังว่า ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจะทำให้ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนมีการพัฒนาขึ้น โดยเป็นหลักประกันต่อประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้อยู่อย่างสันติระหว่างกันและกับโลกภายนอกในบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตยและการมีความปรองดองต่อกัน

7. เอพีเอสซีจะส่งเสริมพัฒนาการด้านการเมืองโดยยึดหลักการของประชาธิปไตย นิติธรรม ธรรมาภิบาล การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และหลักการเสรีภาพโดยพื้นฐานภายใต้กฎบัตรอาเซียน โดยจะเป็นตัวเชื่อมต่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการติดต่อและมีความร่วมมือระหว่างกันเพื่อสร้างกฎระเบียบและกลไกร่วมกันในการบรรลุเป้าหมายของความร่วมมือในกรอบอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีศูนย์กลางเพื่อประชาชนและมีการรวมตั้งอย่างแน่นแฟ้นของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ อาเซียนจะต้องลุกขึ้นสู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเคารพซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกันและมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

8. เอพีเอสซีเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือที่แน่นแฟ้นระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและมิตรประเทศเพื่อมุ่งสู่บทบาทของอาเซียนที่เปิดกว้าง โปร่งใส เป็นกลาง และก้าวไปข้างหน้า

9. เอพีเอสซีครอบคลุมประเด็นทางด้านความมั่นคงทุกมิติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อพัฒนาการด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด ยึดหลักในการละเว้นความรุนแรง การใช้กำลัง โดยยึดมั่นในหลักกฎหมายระหว่างประเทศตลอดจนผลผลิตทางด้านความร่วมมืออื่นๆ ของอาเซียน อาทิเช่น ปฏิญญาว่าด้วยเขตสันติภาพ อีสรภาพ และการวางตัวเป็นกลาง หรือสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น

10. จากหลักการข้างต้น ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประกอบด้วยสามคุณลักษณะ ได้แก่

เอ) ประชาคมที่มีกติกาและมีการพัฒนาบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

(A rule-based community of shared values and norms)

บี) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความสงบสุข มีความแข็งแกร่ง และร่วมกันตอบ

รับและแก้ไขปัญหาจากสิ่งท้าทายด้านความมั่นคงในทุกรูปแบบ (A cohesive, peaceful, and resilient region with shared responsibility for comprehensive security)

ซี) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก

(A dynamic and outward-looking region in an increasingly integrated and interdependent world)

11. คุณลักษณะเหล่านี้มีความเกี่ยวโยงกันและต้องใช้หลักการสมดุลในการดำเนินการ เพื่อให้มีการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แผนงานเอพีเอสซีเป็นเอกสารที่มีแผนปฏิบัติการและกิจกรรมเพื่อให้ประเทศสมาชิกนำไปใช้ปฏิบัติได้

#### เอ ประชาคมที่มีกติกาและมีการพัฒนาบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

12. ความร่วมมือด้านการพัฒนาการเมืองมีเป้าหมายเพื่อครอบคลุมเป้าประสงค์ความร่วมมือทางการเมืองและการสร้างกฎเกณฑ์ร่วม เช่น การส่งเสริมความมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม สิทธิมนุษยชน ความร่วมมือทางกฎหมาย การเสริม สร้างกฎเกณฑ์ร่วมกัน

13. ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการเมืองจะนำไปสู่การเติบโตอย่างที่ยั่งยืน ด้านการเมืองและสถาบันในอาเซียน ซึ่งจะนำสู่การสร้างค่านิยมร่วมกัน

#### เอหนึ่ง ความร่วมมือด้านพัฒนาการเมือง

14. จากการที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการของประชาคมด้านความมั่นคงอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 อาเซียนมีพัฒนาการด้านการเมือง โดยมีการมีส่วนร่วมโดยองค์กร ได้แก่ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และองค์กรภาคประชาสังคม ในการประชุมและกิจกรรมของอาเซียน การหารือและการติดต่อประสานงานในลักษณะเช่นนี้เป็นประโยชน์อย่างมากต่อภูมิภาค

15. มีความพยายามที่จะสร้างพื้นฐานสำหรับกลไกการถ่ายเทข้อมูลที่เป็นอิสระ โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกฎระเบียบของแต่ละประเทศสมาชิก การป้องกันและต่อต้านการทุจริต ความร่วมมือด้านนิติธรรม ระบบศาลและโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายและธรรมาภิบาล และเพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน กฎบัตรอาเซียน ระบุถึงการจัดตั้งองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน

เอหนึ่งหนึ่ง ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมืองต่างๆ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของรัฐสมาชิกอาเซียน

#### กิจกรรม

1) จัดตั้งองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้านเพื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจต่อระบบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจะดำเนินการดังนี้

เอ) สนับสนุนการจัดกิจกรรมสำหรับการศึกษาวิจัยอย่างน้อย 2 ช่วงต่อปีรวมถึงการจัดประชุมทางวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา

บี) จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์รายงานความคืบหน้าของระบบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ซี) เร่งให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและในปริมาณที่มากขึ้น

- 2) จัดสัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับสถาบันประชาธิปไตย ความเท่าเทียมทางเพศ และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีเลิศขององค์กรสังเกตการณ์การเลือกตั้ง

**เอหนึ่งสอง** วางพื้นฐานสำหรับกรอบองค์กรเพื่อเอื้ออำนวยการเคลื่อนย้ายข้อมูลโดยอิสระเพื่อการสนับสนุนและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

### กิจกรรม

- 1) สนับสนุนให้มีรัฐมนตรีที่ดูแลด้านข้อมูล (เอเอ็มอาร์ไอ) เพื่อพัฒนากรอบการทำงานของสถาบัน และอำนวยความสะดวกให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างอิสระบนพื้นฐานของกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก โดยการจัดทำฐานข้อมูลของกฎหมายดังกล่าวและรายงานความคืบหน้าส่งให้คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
- 2) ขอความร่วมมือจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้มีการจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านสื่อเพื่อช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นไปอย่างอิสระ โดยจะเริ่มดำเนินการภายในระยะเวลา 3 เดือนหลังจากการยกร่างแผนงาน
- 3) เพิ่มศักยภาพของสื่อเพื่อส่งเสริมการสร้างประชาคมในระดับภูมิภาค รวมทั้งการจัดตั้งและสนับสนุนช่องทางผ่านสื่อของอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสื่อและองค์กรการทำงานอื่น
- 4) ให้มีการฝึกงาน มอบทุนการศึกษา การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนผู้สื่อข่าว เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเป็นมืออาชีพด้านสื่อในภูมิภาค
- 5) ให้มีการจัดสร้างโปรแกรมการผลิตและแลกเปลี่ยนโปรแกรมการออกอากาศร่วมกัน

**เอหนึ่งสาม** จัดตั้งแผนงานเพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม ระบบศาล และสถาบันกฎหมาย

### กิจกรรม

- 1) มอบหมายให้รัฐมนตรีกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็ม) ร่วมมือกับองค์กรเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องในอาเซียน รวมทั้งสมาคมกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอ) โดยพัฒนาให้มีความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านนิติธรรม ระบบศาล และโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมาย
- 2) จัดทำการศึกษาเปรียบเทียบสำหรับผู้ร่างกฎหมายในการประกาศใช้กฎหมายและข้อบังคับ

- 3) พัฒนาหลักสูตรการเรียนด้านระบบกฎหมายในระดับมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น) ภายในปี พ.ศ. 2553
- 4) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็มกับเอแอลเอและองค์กรทางวิชาการ ผ่านการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการทำวิจัยด้านกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งความตกลงของอาเซียน

#### **เอหนึ่งสาม (ทวิ) ส่งเสริมธรรมาภิบาล**

- 1) ทำการศึกษาเพื่อตั้งฐานและรวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศในเรื่องธรรมาภิบาลของภูมิภาค
- 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเรื่องการเป็นผู้นำและหลักการโดยเน้นเรื่องธรรมาภิบาลและการสร้างกฎระเบียบร่วมกัน
- 3) ทำการศึกษายภายในปี พ.ศ. 2552 ในประเด็นการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐบาลภาคเอกชน และนักวิชาการเพื่อสร้างบรรยากาศของหลักการธรรมาภิบาลและมีข้อเสนอต่อองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน
- 4) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐบาล ภาคเอกชน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และการมีการปกครองที่ดี

#### **เอหนึ่งสี่ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน**

##### **กิจกรรม**

- 1) จัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2552 และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรนี้กับกลไกสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ให้เทียบเท่ากับองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) รวบรวมกลไกด้านสิทธิมนุษยชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรเฉพาะด้านเพื่อส่งเสริมสิทธิสตรีและเด็กภายในปี พ.ศ. 2552
- 3) พัฒนาให้มีองค์กรอาเซียนเพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ โดยให้ทำงานร่วมกับองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน
- 4) เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายกลไกสิทธิมนุษยชน และองค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน
- 5) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียน

และปฏิญญาสากลขององค์การสหประชาชาติ ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติงาน<sup>1</sup>

6) จัดตั้งคณะมนตรีอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและปกป้องสิทธิสตรีและเด็ก<sup>2</sup>

**เอหนึ่งห้า** เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนความคิดริเริ่มเพื่อพัฒนาการทางการเมืองของอาเซียนให้ดำเนินไปข้างหน้า

#### กิจกรรม

- 1) พัฒนารูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น เครือข่ายของอาเซียน-ไอซิส และองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน
- 2) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและสนับสนุนทุนจัดพิมพ์ของการริเริ่มพัฒนาทางการเมืองอาเซียน
- 3) จัดให้มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาคมรัฐสภาของอาเซียน (ไอป้า) และคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
- 4) ปรับปรุงบันทึกความเข้าใจของมูลนิธิอาเซียนเพื่อนำบทบัญญัติในกฎบัตรอาเซียนมาดำเนินการ

**เอหนึ่งหก** ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

#### กิจกรรม

- 1) กำหนดตกลงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกับกิจกรรมเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสร้างเสริมความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 2) สนับสนุนให้ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่บางประเทศได้มีการลงนามแล้วเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2547
- 3) ส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยคำนึงถึงบันทึกความช่วยจำข้างต้นและกลไกอื่น ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายในเรื่องอาชญากรรมระหว่างกัน (เอ็มลัท)
- 4) สนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตให้สัตยาบันอนุสนธิสัญญาดังกล่าว
- 5) ให้มีการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดี ทักษะวิสัย และประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวกับคุณค่า ศีลธรรม และความซื่อตรง ผ่านทางช่องทางอื่น

<sup>1</sup> ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส วันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2551 ที่พิททายจะพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับเรื่องนี้

<sup>2</sup> ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส วันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2551 ที่พิททายจะพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับเรื่องนี้

## เอหนึ่งหก (ทวิ) ส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย

### กิจกรรม

- 1) ส่งเสริมความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตยระหว่างเยาวชนอาเซียนในโรงเรียนที่ระดับการศึกษาที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพื้นฐานของระบบการศึกษาของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน
- 2) จัดให้มีการประชุมสัมมนา หลักสูตรการฝึกอบรม และกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมศักยภาพสำหรับข้าราชการของภาครัฐบาล นักวิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และส่งเสริมประชาธิปไตยและสถาบันประชาธิปไตย
- 3) จัดทำการศึกษาวิจัยเป็นรายปีเพื่อรวบรวมประสบการณ์ด้านประชาธิปไตย

## เอหนึ่งเจ็ด ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

### กิจกรรม

- 1) สนับสนุนการรวบรวมวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยการเคารพในความแตกต่าง ส่งเสริมความพยายามและความเข้าใจในเรื่องความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมในหลักสูตร การศึกษาของสถาบันวิชาการของอาเซียน
- 2) ให้ระบุตระหนักถึงคุณค่าของการสร้างสันติภาพในหลักสูตรของสถาบันวิชาการอาเซียน
- 3) พัฒนาให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพและการเจรจาที่เกี่ยวข้องในภูมิภาค
- 4) ส่งเสริมให้มีการเคารพในความแตกต่างและความปรองดองของประชาชนในภูมิภาค
- 5) สนับสนุนให้มีการเจรจาและการติดต่อระหว่างกลุ่มศาสนาและชุมชนกลุ่มน้อย
- 6) ส่งเสริมการมีเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในภูมิภาคเพื่อการศึกษาที่เน้นการสร้างสันติภาพในระบบการศึกษา
- 7) สนับสนุนการบรรเทาปัญหาความยากจนและลดช่องว่างของการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่การสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนและเสถียรภาพในภูมิภาค

## เอสสอง การสร้างและแบ่งปันกฎเกณฑ์ร่วม

16. อาเซียนส่งเสริมให้มีบรรทัดฐานระดับภูมิภาคเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีเลิศและความเป็นปึกแผ่น โดยสอดคล้องกับหลักการสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียน ในบริบทนี้ อาเซียนยังคงยึดมั่นในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ทีเอซี) สนธิสัญญา เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ และข้อตกลงสำคัญอื่นๆ ซึ่งรวมถึง ปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของรัฐภาคี ในทะเลจีนใต้

**एसสองหนึ่ง** ปรับกรอบสถาบันของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน

**กิจกรรม**

- 1) จัดเตรียมและดำเนินการตามแผนงานในช่วงเปลี่ยนผ่านว่าด้วยการปฏิรูปสถาบันที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียน
- 2) พัฒนาตามความเหมาะสมอนุสัญญาและ/หรือข้อตกลงเพิ่มเติม รวมทั้งร่างขอบเขตอำนาจหน้าที่ และกฎในการดำเนินการที่จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียน
- 3) พัฒนาแผนกฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกฎบัตรอาเซียน

**एसสองสอง** เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้ทีไอซี

**กิจกรรม**

- 1) จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานของทีไอซีและหาทางในการพัฒนาโครงการดำเนินการต่อไป
- 2) จัดให้มีการประชุมของภาคีเพื่อทบทวนการดำเนินการ
- 3) ส่งเสริมการภาคยานุวัตรทีไอซีโดยประเทศที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน

**एसสองสาม** เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการดำเนินการตามปฏิญญาว่าด้วยทะเลจีนใต้เพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้ (ทีไอซี)

**กิจกรรม**

- 1) ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนโดยประเทศสมาชิกเพื่อให้มีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดและให้ดำเนินการของทีไอซีบรรลุผลอย่างเต็มที่
- 2) สํารวจและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือดังระบุไว้ในทีไอซี และหามาตรการส่งเสริมความร่วมมืออื่นอย่างสม่ำเสมอบนพื้นฐานของการหารืออย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิก โดยเคารพต่ออธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนระหว่างกัน
- 3) ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตามภาพรวมของกระบวนการในการดำเนินงานของทีไอซีและทำให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานของกลุ่มประเทศในทะเลจีนใต้ให้มีความเหมาะสมและทันที่โดยสอดคล้องกับทีไอซี
- 4) ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การรับรองระเบียบในการปฏิบัติ(ซีไอซี)ในระดับภูมิภาคในทะเลจีนใต้

**एसสองสี่** เพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญาฯ



### กิจกรรม

- 1) ปฏิบัติตามสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงการยอมรับข้อตกลงของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออี) และกลไกการทำงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- 2) สนับสนุนให้มีการภาคยานุวัตรพิธีสารของสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับกลุ่มประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์
- 3) ประสานให้เกิดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน และร่างโครงการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เกิดการอนุวัติตามแผนปฏิบัติงานดังกล่าว

**एसสองห้า** ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลอาเซียน

### กิจกรรม

- 1) จัดการประชุมอภิปรายด้านความร่วมมือทางทะเลของอาเซียน
- 2) ประยุกต์ใช้แนวทางรอบด้านที่ให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในการเดินเรือและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นข้อห่วงกังวลร่วมกันของประชาคมอาเซียน
- 3) รวบรวมประเด็นความมั่นคงทางทะเลและกำหนดความร่วมมือทางทะเลร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- 4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางทะเล การค้นหาและการช่วยชีวิต (เอสเออาร์) ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

**บี** ภูมิภาคอันเหนียวแน่น สงบสุข และมีความสามารถในการปรับตัว พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ

16. ในการสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่เหนียวแน่น สงบสุข และมีความสามารถในการปรับตัว อาเซียนยึดมั่นกับหลักการความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งครอบคลุมมากกว่าแ่งมุมความมั่นคงดั้งเดิม แต่คำนึงถึงความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ขาดไม่ได้ต่อความสามารถในการปรับตัวเข้าสู่สภาวะปกติของชาติและภูมิภาค เช่น แ่งมุมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของการพัฒนา อาเซียนยังคงยึดมั่นต่อการป้องกันความขัดแย้ง/ มาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ การทูตเชิงป้องกัน และการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

### บิหนึ่ง ป้องกันความขัดแย้งและมาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ

17. มาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจและการทูตเชิงป้องกันเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันความขัดแย้ง ช่วยลดความตึงเครียดและป้องกันไม่ให้ข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกอาเซียน ตลอดจนช่วยป้องกันการขยายความรุนแรงของความขัดแย้งที่มีอยู่แล้ว

18. ในส่วนของการหารือด้านการป้องกันหรือการเมืองในภูมิภาค เจ้าหน้าที่กลาโหมอาเซียนได้มีส่วนร่วมในการเจรจาด้วความมั่นคงของอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ภายใต้กรอบความร่วมมือของการประชุมว่าด้วการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เออาร์เอฟ) อาเซียนได้ทำการรายงานโดยสมัครใจในเรื่องพัฒนาการด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค และจัดประชุมเจ้าหน้าที่กลาโหมระดับสูงโดยสม่ำเสมอภายใต้การหารือของเจ้าหน้าที่กลาโหมเออาร์เอฟ(ดีไอดี)และการประชุมนโยบายความมั่นคงเออาร์เอฟ(เอพีเอสซี) อาเซียนยังได้จัดตั้งการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนประจำปี(เอดีเอ็มเอ็ม)และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้วกลาโหม

### บิหนึ่งหนึ่ง เสริมสร้างมาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ

#### กิจกรรม

- 1) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนระดับภูมิภาคระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและกลาโหมทุกระดับ รวมทั้งสถาบันทหาร วิทยาลัยทหาร และมหาวิทยาลัยกลาโหมในประเทศสมาชิกอาเซียน
- 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ในการฝึกทหาร โดยเป็นไปตามความสามารถและเงื่อนไขของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3) แบ่งปันข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการส่งข้อมูลต่อทะเบียนอาวุธดั้งเดิมของสหประชาชาติ
- 4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ทหาร และการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสถาบันการฝึกทหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อใจซึ่งกันและกัน
- 5) ทำโครงการวิจัยร่วมเกี่ยวกับประเด็นด้านการป้องกันระหว่างสถาบันวิจัยทางนโยบายและยุทธศาสตร์ที่อยู่ภายใต้รัฐบาล

**บีหนึ่งสอง** ส่งเสริมความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายกลาโหมและมุมมองด้านความมั่นคง

**กิจกรรม**

- 1) มุ่งไปสู่การพัฒนาและตีพิมพ์มุมมองสถานการณ์ความมั่นคงประจำปีของอาเซียน
- 2) จัดการรายงานโดยสมัครใจเรื่องการพัฒนาด้านการเมืองและความมั่นคงของภูมิภาคอาเซียน
- 3) พัฒนาระบบการเตือนภัยล่วงหน้าของอาเซียนบนพื้นฐานของกลไกที่มีอยู่ เพื่อป้องกันการเกิดขึ้นหรือการขยายความรุนแรงของความขัดแย้ง
- 4) จัดการหารือและความร่วมมือด้านการป้องกันและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาคระหว่างอาเซียนและภาคีภายนอกและและคู่เจรจา รวมถึงผ่านเอดีเอ็นเอ็มพลัสเมื่อเริ่มดำเนินการ

**บีหนึ่งสาม** สร้างกรอบสถาบันที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เออาร์เอฟ) เพื่อสนับสนุนประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน

**กิจกรรม**

- 1) ดำเนินการติดตามตามข้อเสนอแนะของการทบทวนเออาร์เอฟ
- 2) ดำเนินการตามบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประธานเออาร์เอฟ และเริ่มใช้กลไกเพื่อนของประธานตามและเมื่อจำเป็น
- 3) ปฏิบัติตามเสริมสร้างมติของรัฐมนตรีเออาร์เอฟเพื่อขับเคลื่อนเออาร์เอฟไปสู่ขั้นการทูตเชิงป้องกัน
- 4) ขยายขีดความสามารถของการประชุมหัวหน้ามหาวิทยาลัย วิทยาลัยและสถาบันกลาโหมเออาร์เอฟ (เออาร์เอฟ เฮชดียูซีไอเอ็ม) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเรื่องนโยบายกลาโหมและการพัฒนาการศึกษา
- 5) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านมาตรการสร้างความเชื่อมั่น การทูตเชิงป้องกันและการแก้ไขความขัดแย้งเพื่อการพัฒนาต่อไปโดยเออาร์เอฟ
- 6) เสริมสร้างบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในเออาร์เอฟ รวมถึงการเสริมสร้างเพิ่มเติมหน่วยงานเออาร์เอฟในสำนักเลขาธิการเออาร์เอฟ

**บิหนึ่งสี่** เสริมสร้างความพยายามในการอ้างความเคารพในบูรณภาพแห่งดินแดน อธิปไตย และเอกภาพของรัฐสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือโดยเป็นไปตามกฎบัตรสหประชาชาติ

#### กิจกรรม

- 1) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความทราบซึ่งต่อแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกสหประชาชาติ
- 2) จัดการหารือและกิจกรรมฝ่ายวิชาการที่ต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการตอบสนองภัยคุกคามและความท้าทายซึ่งอาจกระทบต่อบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐสมาชิกอาเซียนรวมถึงภัยจากการแบ่งแยกดินแดน
- 3) ส่งเสริมต่อไปและเพิ่มความตระหนักต่อประเด็นเหล่านี้เพื่อเร่งรัดการสร้างประชาคมและยกระดับการเป็นที่ยอมรับเป็นที่รู้จักของอาเซียนในเวทีโลก

**บิหนึ่งห้า** ส่งเสริมการพัฒนากฎเกณฑ์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางทหารและความมั่นคงอาเซียน

#### กิจกรรม

- 1) ริเริ่มงานเตรียมการสำหรับการพัฒนาโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างหน่วยงานทหารของประเทศสมาชิกอาเซียน

#### **บีสอง การแก้ไขความขัดแย้งและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ**

19. โดยเชื่อมั่นว่าการระงับความแตกต่างหรือข้อพิพาทควรกำกับโดยกระบวนการที่มีเหตุผล มีประสิทธิภาพ และยืดหยุ่นเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงแนวคิดในทางลบซึ่งอาจเป็นอันตรายหรือเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมืออาเซียน สนับสนุนที่เอซี ซึ่งพยายามรักษาสันติภาพและความปรองดองในภูมิภาคและบัญญัติให้ประเทศสมาชิกกระงับการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลัง

20. ที่เอซีให้บทบัญญัติสำหรับการระงับข้อพิพาทโดยสันติ โดยตลอดเวลา ผ่านการเจรจาฉันมิตรและสำหรับการระงับการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังเพื่อระงับข้อพิพาท ยุทธศาสตร์สำหรับการแก้ไขความขัดแย้งจะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ วัตถุประสงค์สำหรับยุทธศาสตร์เหล่านี้เป็นไปเพื่อป้องกันข้อพิพาทและความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีศักยภาพที่จะสร้างภัยคุกคามต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

21. อาเซียน สหประชาชาติและองค์การอื่นได้จัดกิจกรรมความร่วมมือจำนวนมากร่วมกัน ภายใต้ความพยายามในการส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพ มีความจำเป็นที่จะมีความ

พยายามที่มากขึ้นในการเสริมสร้างวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่เพื่อหลีกเลี่ยงหรือระงับข้อพิพาทในอนาคต และการดำเนินการในการจัดการความขัดแย้งและการศึกษาวิจัยเรื่อง การแก้ไขความขัดแย้ง ภายใต้กฎบัตรอาเซียน อาเซียนอาจจัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมได้เช่นกัน

**ปีสองหนึ่ง** สร้างเพิ่มเติมจากวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่และพิจารณาเสริมสร้างวิธีการเพื่อระงับข้อพิพาทให้เข้มแข็งขึ้นด้วยกลไกเพิ่มเติมตามที่จำเป็น

#### กิจกรรม

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์วิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่ และ/หรือ กลไกเพิ่มเติม โดยวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกลไกในภูมิภาคในการระงับข้อพิพาทโดยสันติ
- 2) พัฒนารูปแบบอาเซียนสำหรับ คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอมและการไกล่เกลี่ย
- 3) จัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่เหมาะสม รวมทั้งอนุญาโตตุลาการตามกฎบัตรอาเซียน

**ปีสองสอง** เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้งรวบรวมประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศของอาเซียนในเรื่องสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง

#### กิจกรรม

- 1) พิจารณาจัดตั้งสถาบันอาเซียนสำหรับสันติภาพและสมานฉันท์
- 2) รวบรวมประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของอาเซียนเรื่อง สันติภาพ การจัดการความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง
- 3) ระบุหัวข้อการทำวิจัยที่สำคัญ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 4) เพิ่มพูนความร่วมมือที่มีอยู่กับสถาบันวิชาการของอาเซียนในเรื่องการศึกษาด้านสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 5) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง กับองค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสหประชาชาติ
- 6) ทำการศึกษาเพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงความสำคัญของการตัดเทียมทางเพศในการสร้างสันติภาพ กระบวนการสันติภาพ และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 7) พัฒนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากรัฐสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นบุคลากรในการช่วยเหลือกิจกรรมการจัดการความขัดแย้งและแก้ไขความขัดแย้ง

**ปีสองสาม** ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ

### กิจกรรม

- 1) ดำเนินการด้านความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การสหประชาชาติกับองค์การระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความชำนาญและประสบการณ์ในการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ
- 2) ระบุหน่วยงานหลักของประเทศ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสันติภาพและเสถียรภาพในระดับภูมิภาค
- 3) สร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์รักษาสันติภาพรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อการวางแผนร่วม การอบรม และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อตกลงอาเซียนเพื่อดำรงสันติภาพและเสถียรภาพโดยสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน 3 ปีของที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน

### **ปีสาม** การสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

22. ความพยายามของอาเซียนในเรื่องการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้งต้องส่งเสริมแนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อ (เอ) ให้มั่นใจว่าจะไม่เกิดความขัดแย้งและความรุนแรง และ/หรือ ภัยพิบัติที่เกิดจากมนุษย์ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (บี) ส่งเสริมการกลับคืนมาของสันติภาพ และ/หรือ การกลับสู่ภาวะปกติของชีวิตโดยเร็วที่สุด และ (ซี) วางพื้นฐานเพื่อการสมานฉันท์และมาตรการที่จำเป็นต่างๆ เพื่อรักษาสันติภาพและเสถียรภาพ ดังนั้น ป้องกันพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกลับไปสู่ความขัดแย้งในอนาคต
23. สามารถใช้มาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมกิจกรรมบรรเทาเพื่อมนุษยธรรม ซึ่งรวมถึงการเพิ่มขีดความร่วมมือกับสหประชาชาติและองค์การอื่นๆ ตลอดจน การเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

**ปีสามหนึ่ง** เสริมสร้างความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน

### กิจกรรม

- 1) ให้การบริการและความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน เพื่อบรรเทาทุกข์แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง โดยต้องปรึกษากับประเทศที่ได้รับผลกระทบ
- 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัย และผู้พลัดถิ่นให้กลับคืนสู่ประเทศอย่างเป็นทางการ ระเบียบเรียบร้อย และกลับคืนสู่ถิ่นฐานของผู้พลัดถิ่นในประเทศ
- 3) สนับสนุนในด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์

- 4) พัฒนาวิธีการจัดการในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบเหตุเมื่อเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้ง
- 5) เพิ่มขีดความร่วมมือกับสหประชาชาติ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
- 6) ส่งเสริมการเจรจาประสานงานระหว่างทหารและพลเรือน และความร่วมมือในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
- 7) ขยายบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีในงานภาคสนามของการปฏิบัติการด้านมนุษยธรรมให้มากขึ้น

**บีสามสอง** ดำเนินการตามโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง

### กิจกรรม

- 1) ร่างแนวทางการประเมินความต้องการการฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ
- 2) ระบุหัวข้อสำคัญสำหรับการฝึกอบรม
- 3) ออกแบบโครงการอบรมที่สำคัญตามที่ระบุและพัฒนาเครื่องและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม
- 4) ดำเนินการตามโครงการประจำปีต่างๆ ในแต่ละพื้นที่เป้าหมาย
- 5) พัฒนาโครงการความร่วมมือกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการเงินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริมสร้างขีดความสามารถในด้านการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
- 6) มุ่งไปสู่การพัฒนาโครงการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้จริงให้กับนักวิชาการในสาขาการศึกษาสันติภาพและการสมานฉันท์

**บีสามสาม** เพิ่มความร่วมมือในด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและกำหนดยุทธศาสตร์มุ่งไปสู่สันติภาพ

### กิจกรรม

- 1) ดำเนินการศึกษาเพื่อเพิ่มความร่วมมือด้านการสมานฉันท์และส่งเสริมค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งและทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นที่รอบด้านจากภาควิชาการ สื่อ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม และกลุ่มทางชุมชน
- 3) ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างชุมชนโดยผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยน

## บิสี ประเด็นความมั่นคงสมัยใหม่

24. จุดประสงค์หลักของอาเซียนคือ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงทีโดยสอดคล้องกับหลักการด้านความมั่นคงอย่างครอบคลุมการคุกคามทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดน

บิสีหนึ่ง เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาความมั่นคงสมัยใหม่ โดยเฉพาะเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดนอื่นๆ

## กิจกรรม

- 1) ดำเนินการในแปดประเด็นสำคัญในแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเรื่องแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- 2) พยายามที่จะให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเรื่องทางอาญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและการมุ่งยกระดับให้เป็นสนธิสัญญาอาเซียน
- 3) ให้คณะทำงานปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามความเห็นชอบของที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ยุติธรรมของอาเซียน เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้มากขึ้น
- 4) เสริมสร้างการตอบสนองทางด้านความยุติธรรมทางอาญาต่ออาชญากรข้ามชายแดน โดยตระหนักถึงความสำคัญในการคุ้มครองเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย โดยสอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้หญิงและเด็ก รวมทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องในอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์
- 5) เพิ่มความร่วมมือในการต่อต้านการลักลอบนำคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย
- 6) ดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลในการทำให้อาเซียนปราศจากยาเสพติดภายในปี พ.ศ. 2558 โดยให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด โดยการเสริมสร้างมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการผลิตยาเสพติด การนำเข้าและส่งออกสารเคมีควบคุมตั้งต้น รวมทั้งความร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องมาตรการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม รวมทั้งยกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายข้ามเขตแดน โดยผ่านการแบ่งปันข้อมูล แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการสร้างขีดความสามารถ ในการปราบปรามการค้ายาเสพติด
- 7) พัฒนาความตกลงร่วมกันในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีเพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติดและสารเคมีตั้งต้นซึ่งเริ่มขึ้นในปี 2551



- 8) ให้ความช่วยเหลือต่อประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการในการระบุสารตั้งต้น และวิเคราะห์ที่มาของยาเสพติดสำหรับการปฏิบัติการ ด้านกฎหมายและด้านการข่าว
- 9) ส่งผ่านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติด รวมทั้งข้อมูลรายการการระวางและเฝ้าดูความเคลื่อนไหวของกลุ่มดังกล่าว
- 10) ส่งผ่านความรู้ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ในการปฏิบัติการด้านการกำจัดสารตั้งต้นและสารเคมีที่จำเป็นที่ยึดได้จากโรงงานที่ลักลอบผลิตยาเสพติด
- 11) สร้างเสริมขีดความสามารถของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งรวมถึงผู้พิพากษา อัยการ และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด
- 12) ยกกระดับความร่วมมือกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการก่อการร้าย
- 13) ยกกระดับความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกรอบความร่วมมืออาเซียนรายสาขาที่ ดำเนินการอยู่เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- 14) สร้างเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างรับสมาชิกอาเซียนในการต่อต้านการประมง ผิดกฎหมายที่ไม่ได้รับการดูแลและไม่ได้รายงานในภูมิภาค ผ่านการดำเนินการตาม IPOA – IUU fishing และมุ่งสู่การก่อตั้งกลไกการจัดการการประมงระดับภูมิภาคของอาเซียน (เออาร์โอพีเอฟ เอ็ม)
- 15) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างเต็มที่โดยกรอบความร่วมมืออาเซียนรายสาขาเพื่อป้องกัน ต่อต้าน และถอนรากถอนโคนการลักลอบค้าอาวุธเล็กและเบาผิดกฎหมายในทุกแง่มุม โดย สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการโครงการสหประชาชาติเพื่อป้องกัน ต่อต้าน และถอนรากถอนโคนการ ลักลอบค้าอาวุธเล็กและเบาผิดกฎหมาย และตราสารระหว่างประเทศเพื่อให้รัฐสามารถระบุและ ติดตามอาวุธเล็กและเบาผิดกฎหมายได้อย่างทันที่และเชื่อถือได้
- 16) เสริมสร้างความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการต่อต้าน และควบคุมการแพร่ขยายของ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย โดย คำนึงถึงความจำเป็นของแต่ละประเทศในการพัฒนามาตรฐานเพื่อรับมือปัญหาอาชญากรรมทาง คอมพิวเตอร์
- 17) ส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในการต่อสู้กับการปล้นสะดมทางทะเล การโจรกรรมเรือโดย ใช้อาวุธ การจี้เครื่องบิน การลักลอบส่งออกและนำเข้า ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

18) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาการจัดการชายแดนเพื่อตอบสนองต่อข้อห่วงกังวลร่วมกัน รวมทั้งการปลอมแปลงเอกสารการเดินทาง โดยการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถระงับการหลั่งไหลของผู้ก่อการร้ายและอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**บิสีสอง** เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการให้สัตยาบันและดำเนินการตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย โดยเร็ว

### **กิจกรรม**

- 1) ดำเนินการเพื่อให้อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. 2552 และส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาฯ
- 2) พยายามภาคยานุวัติ และให้สัตยาบันตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย
- 3) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงานด้านการก่อการร้ายอย่างรอบด้านของอาเซียน
- 4) ร่วมมือในการสนับสนุนการริเริ่มการพัฒนาที่มุ่งเน้นเรื่องการรับมือที่สาเหตุพื้นฐานและเงื่อนไขที่นำไปสู่การก่อการร้าย

**บิห้า** เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ และรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

### **กิจกรรม**

- 1) ยกกระตือรือร้นการดำเนินงานให้เกิดการตอบรับอย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลาทั้งในส่วนการเมืองและระดับปฏิบัติงาน ในการเริ่มดำเนินการกลไกการจัดการภัยพิบัติของอาเซียนเพื่อช่วยเหลือประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ
- 2) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างทหารและพลเรือนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที
- 3) จัดทำร่างสุดท้ายของมาตรฐานการปฏิบัติการสำหรับการจัดการของภูมิภาคเพื่อรองรับสถานการณ์ และการประสานงานในการร่วมกันบรรเทาภัยพิบัติและการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในการให้ความช่วยเหลือในพื้นที่ที่ได้ประสบภัยพิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงอาเซียนเรื่องการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (แอ็ดเมียร์)

- 4) ดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างอาเซียน และองค์การที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น การประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อาเซียนบวกสาม การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ในแนวทางที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติของอาเซียน
- 5) พัฒนาแนวทางยุทธศาสตร์ของ เออาร์เอฟ สำหรับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและความร่วมมือด้านการบรรเทาภัยพิบัติ

**ปีก** การตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียน

### กิจกรรม

- 1) จัดการประชุมสมัชชาพิเศษในระดับผู้นำ หรือรัฐมนตรี ในเหตุการณ์วิกฤติหรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบต่ออาเซียน และพัฒนากลไกเพื่อจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างทันท่วงที

### **ซี. ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก**

25. อาเซียนส่งเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายกับประเทศภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าประชาชนและประเทศสมาชิกของอาเซียนสามารถอยู่อย่างสันติในโลก ในสภาวะที่มีความเป็นประชาธิปไตยและปรองดอง อาเซียนยึดมั่นในการมองไปยังภายนอก และดำเนินบทบาทที่สำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและในระดับระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

26. ผ่านความสัมพันธ์กับภายนอก อาเซียนจะธำรงและรักษาความเป็นศูนย์กลางและบทบาทเชิงรุกในการเป็นพลังขับเคลื่อนหลักในภาพแบบของภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

**ซีหนึ่ง.** การส่งเสริมให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในภูมิภาคและการสร้างประชาคม ในอาเซียนและในเอเชียตะวันออก เช่น กรอบอาเซียนบวกสามและการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก

### กิจกรรม

- 1) ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมและการประชุมกับคู่เจรจาและองค์กรอื่นๆ ภายใต้เงื่อนไขของอาเซียนบวกสามและเออาร์เอฟ
- 2) สํารวจ ริเริ่ม และดำเนินการให้มีกิจกรรมด้านความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในเอกสารข้อตกลงต่างๆ รวมถึงแผนงานเอพีเอสซีภายใต้กรอบภูมิภาคที่มีอยู่แล้ว

- 3) พัฒนาเออาร์เอฟไปสู่การทูตเชิงป้องกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและรอบคอบ ตลอดจนส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ ในขณะที่ยังคงประสานความร่วมมือกับองค์กรในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ และองค์กรทางวิชาการอื่น
- 4) พัฒนาและส่งเสริมความสัมพันธ์ภายนอก ตลอดจนการประชุมอภิปรายในระดับภูมิภาคและในระดับพหุภาคี

### ซีสอง ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับมิตรประเทศ

#### กิจกรรม

- 1) สนับสนุนกิจกรรมที่ทำให้เกิดความตื่นตัวและความสนใจเกี่ยวกับอาเซียนและการจัดตั้งประชาคมอาเซียน
- 2) สำรวจโครงการความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาค อาทิเช่น จีซีซี อีซีไอ กลุ่มริโอ เอสเอเอ อาร์ซี และเอสซีไอ เป็นต้น
- 3) พัฒนาโครงการความร่วมมือต่างๆ เพื่อกำหนดบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างอาเซียนและสหประชาชาติ

### ซีสาม เสริมสร้างการปรึกษาและความร่วมมือในประเด็นพหุภาคีที่เป็นความห่วงใยร่วมกัน เช่น ในกรอบสหประชาชาติ

#### กิจกรรม

- 1) ขยายกลไกการหารือภายในอาเซียน รวมถึงการแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนในองค์กรสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียน

### ค. การปฏิบัติตามและการทบทวนแผนงานเอพีเอสซี

#### เอ. กลไกในการดำเนินงาน

27. เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานตามแผนงานเอพีเอสซีจะประสบความสำเร็จ ประเทศสมาชิกควรบูรณาการโครงการและกิจกรรมของร่างแผนงานเข้าสู่แผนพัฒนาแห่งชาติของตน
28. การประชุมเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสอาเซียนที่เกี่ยวข้องหรือการประชุมในระดับที่เท่าเทียมกันมีความรับผิดชอบในการทำให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานขององค์ประกอบ การปฏิบัติ และข้อผูกพันต่างๆในแผนงาน โดยประเทศสมาชิกบรรลุสิ่งเหล่านี้ไว้ในแผนงานของตน ระดมทุนสำหรับการดำเนินการ ทยอยยกระดับเพื่อการพิจารณาในการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และในระดับผู้นำอาเซียน ตลอดจนดำเนินการตามข้อริเริ่มในระดับประเทศเพื่อทำตามข้อผูกพันเหล่านี้

29. การประชุมประสานงานสำหรับแผนการปฏิบัติการประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (เอเอสซีซีไอ) จะยังคงเป็นเวทีในการประสานความพยายามระหว่างหน่วยงานราชการต่างๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และบทเรียนที่ได้เรียนรู้ในการปฏิบัติตามแผนงาน เอพีเอสซี ซีอีริเริ่มและข้อเสนอแนะของเอเอสซีซีไอ ในประเด็นใหม่ๆ จะต้องได้รับการรายงานต่อ คณะมนตรีการเมืองความมั่นคงอาเซียน

30. คณะมนตรีประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน(เอพีเอสซี) รับผิดชอบในการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงาน และจะต้องทำให้มั่นใจว่าได้มีการประสานความพยายาม ภายใต้การดูแลของตนตลอดจนการประสานงานในเรื่องประเด็นที่ทับซ้อนกับคณะมนตรีประชาคมอื่น

31. ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของแผนงานเอพีเอสซีจะต้องรายงานประจำปีโดย เลขาธิการอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประจำปี ผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

#### **บี. การระดมทุน**

เงินทุนสำหรับดำเนินงานตามแผนงานจะระดมทุนโดยประเทศสมาชิกอาเซียนและจากกลไกต่างๆ รวมถึงกองทุนพัฒนาอาเซียน(เอดีเอฟ) ประเทศคู่เจรจา ประเทศผู้ให้บริการ องค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน องค์การนอกภาครัฐ

#### **ซี. ยุทธศาสตร์การสื่อสาร**

เพื่อให้มั่นใจความสำเร็จของการจัดตั้งเอพีเอสซี แผนการสื่อสารโดยครอบคลุมจะได้รับการพัฒนาและเปิดใช้ในระดับประเทศและภูมิภาค ซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างความตระหนักของสาธารณชนต่อซีอีริเริ่มต่างๆ ผลลัพธ์และประเด็นของเอพีเอสซีและช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในกระบวนการ

#### **ดี. กลไกในการทบทวน**

32. แผนงานเอพีเอสซีจะได้รับการทบทวนและประเมินเพื่อทำให้มั่นใจว่ากิจกรรมต่างๆ สอดคล้องรองรับต่อความจำเป็นและประเด็นที่สำคัญของอาเซียน โดยคำนึงถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงของภูมิภาคและบริบทของโลก การทบทวนและการประเมินจะจัดขึ้นทุกสองปีโดย เอเอสซีซีไอ โดยประสานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ในกระบวนการทบทวนและประเมินผล และสมาชิกอาเซียนจะได้รับความยืดหยุ่นในการปรับปรุงแผนงานให้ทันสมัย เช่นเดียวกับ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานเอพีเอสซี ผลของการทบทวนและการประเมินผลจะ รายงานโดยเลขาธิการอาเซียนต่อการประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

\* \* \* \* \*